

mají vystupovat výlučně v Pchjongjangu a jiní zase pořádat turné po venkově.

Kdyby spisovatelé a umělci seděli jen v Pchjongjangu, stali by se z nich nakonec byrokraté a šlechta vzdálená lidu. Tak by mohli ztratit přehled o realitě naší vlasti, sejít na scestí a vyhledávat jen pohodlí. Herci se mohou poučit z života právě na vesnici. Na vesnici uvidí ještě i zbylé slaměné střechy i těžkou práci rolníků. Když to uvidí, přejde je zahálčivá lhostejnost, i jejich život se stane skromnější a uvědomí si, že by měli bojovat. Rozhodně všichni umělci bez výjimky musí jezdit na venkov.

Jestliže spisovatelé a umělci nebudou pronikat mezi lidové masy, nesplynou s nimi a nebudou se od nich neúnavně učit, zbyrokratizují se a podlehnou aristokratické výlučnosti, takže pro naše revoluční dílo nebudou nic platní. Naši spisovatelé a umělci se musí stát revolučními spisovateli a umělci, kteří jsou s dělníky a rolníky v neustálém styku, jsou s nimi spjati a dovedou mezi nimi nacházet nevyčerpatelné zdroje tvůrčí moudrosti a dělníkům a rolníkům věrně slouží.

O ZVÝŠENÍ STRANICKOSTI, TŘÍDNOSTI A LIDOVOSTI U VEDOUCÍCH PRACOVNÍKŮ A O ZLEPŠENÍ ŘÍDÍCÍ PRÁCE V NÁRODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ

**Závěrečný projev na 10. plenárním zasedání ÚV Korejské
strany práce 4. volebního období
19. prosince 1964**

Na tomto plenárním zasedání ústředního výboru strany jsme po dobu téměř celého týdne diskutovali o tom, jak zlepšit řídicí práci v národním hospodářství.

V diskusi dostalo slovo mnoho soudruhů a všichni bez rozdílu mluvili o nedostacích, které se vyskytují v řízení hospodářství.

Otázka zlepšení řídicí práce v národním hospodářství se tu tentokrát neprojednávala po prvé. Otázky, které se objevily v referátě a v diskusi na tomto plenárním zasedání, jsou otázkami, které byly projednávány již vícekrát na sjezdech strany, na zasedáních politického byra ústředního výboru strany, na plenárních zasedáních ústředního výboru i na dalších zasedáních. Tyto otázky byly sice již dávno správně vytyčeny, ale nedočkali jsme se dosud důsledné kritiky a prověrky vlastní práce na ministerstvech a správách.

Tentokrát jsme slyšeli mnoho kritiky, což je velmi dobré. Myslím, že z této kritiky a sebekritiky si mnozí lidé odnesou poučení.

Ve vaší diskusi jsem slyšel některé soudruhy kritizovat správně, jiné nesprávně. Co z toho vyplývá? Lze říci, že soudruzi, kteří kritizovali správně, se ukázali jako soudruzi po stranické stránce poměrně dobře zocelení a projeвили zde vážný

a odpovědný poměr vůči straně, vůči ostatním soudruhům i vůči tomuto shromáždění. Mezi soudruhy, kteří zde kritizovali nesprávně, byli takoví, kteří ještě správně nerozpoznali své nedostatky, i takoví, kteří se snažili své chyby všemožně zastříti, místo aby je před stranou otevřeně přiznali. Je samozřejmé, že tito soudruzi tak neprojeví věrnost straně, a zdá se také, že ještě dobře nevědí, co je kritika.

Co je tedy vlastně kritika a sebekritika? Všem je známo, že kritika je mocnou zbraní, která pohání revoluční práci vpřed. Bez kritiky nelze rozvíjet revoluční hnutí. Význam sebekritiky se neomezuje na to, že před jinými lidmi otevřeně vyznáváme své chyby, a tak upevňujeme své odhodlání je překonat, ale je i v tom, že naše sebekritika pomáhá i jiným lidem, jimž dává poučení, aby se podobných chyb vyvarovali. Kritizovat druhého znamená ukazovat mu jeho chyby, jichž si sám není vědom, a kritikou jednotlivce přispět k výchově a k záchraně ostatních lidí.

Lze říci, že kritizujeme-li sami sebe před tváří mas, počínáme si jako někdo, kdo si v zrcadle prohlíží vlastní tvář. Stejně jako před zrcadlem nemohou lidé ukryt nedostatky své tváře, nemohou před masami schovat své chyby. Masy jsou velmi moudré a neexistuje nic, co by neprohlédly.

Počínání lidí, kteří se snaží své chyby zakrýt, i když o nich vědí, lze považovat za projev jisté maloburžoazní ideologie, která požaduje, aby si člověk za každou cenu uchoval tvář. Avšak takoví lidé nevědí, že čím více se pokoušejí své chyby zakrýt, tím více si ve skutečnosti vlastní tvář poškozuji.

Jen kdo sám dovede kritizovat vlastní chyby, může si získat důvěru svých soudruhů a i v práci může od nich očekávat pomoc. Člověku, který nechce vlastní chyby uznat a chce je za každou cenu skrýt, se dá ve skutečnosti těžko věřit. A jak je dobré, když v případě, že své vlastní chyby neznáme, je jasně poznáme díky kritice, které se nám dostane od jiných soudruhů.

Je ovšem pravda, že kritizovat sám sebe před tváří mnoha lidí nebo být takto kritizován od jiných lidí není nic příjemného. Avšak kritiky je nezbytně zapotřebí. Každý člověk bez výjimky má chyby. Nemůže existovat člověk, který by neměl nedostatky. Problém je v tom, zda své chyby, když je poznáme, napravujeme

nebo ne. Kritizovat na schůzích je dobré proto, že díky kritice ze strany jiných soudruhů poznáme své vlastní chyby a že kritika, již se dostává jiným lidem, je nám pobídkou k nápravě našich vlastních chyb asi tak, jako když se sami spálíme o oheň, který si rozdělal někdo jiný.

Z toho, že někteří soudruzi dosud neumějí správně provádět kritiku, vidíme, že jsme dosud na našich schůzích kritiku prováděli málo a že jsme dobře neprováděli výchovu prostřednictvím kritiky.

Musíme více uplaňovat kritiku a sebekritiku. Měli bychom pokud možná co nejvíce kritizovat na stranických schůzích. Kritika se ovšem nesmí stát kritikou pro kritiku. Kritika musí bezpodmínečně být kritikou, jejímž smyslem je soudruhy vychovávat a pomáhat jim, musí být kritikou, která pomáhá naší činnosti kupředu.

Několikadenní kritikou na tomto plenárním zasedání pro-
věrka činnosti našich funkcionářů při řízení národního hospodářství nekončí. Prověrku a kritiku je třeba provádět nadále. Někteří soudruzi teď navrhuji, abychom naše plenární zasedání prodloužili. Nemůžeme však dlouho jenom zasedat, protože nás čekají práce, jež je třeba rychle dokončit do konce roku, který se blíží, a musíme se též předem připravit na úkoly, které nás čekají v příštím roce. Podle našeho názoru bychom plenární zasedání ÚV strany měli zakončit a v této diskusi a v hlubokém rozboru práce by se mělo pokračovat na zasedáních stranických výborů v ministerstvech, na závodech, v provinciích a na schůzích stranických výborů všech ostatních stupňů.

Ti soudruzi, na které se s jejich kritikou na tomto plenárním zasedání nedostalo, nebo jejichž kritika neproběhla v dostatečné míře, by měli svou kritiku přednést na zasedání stranického výboru na ministerstvu nebo na závodě. Okresní výbory strany by projednávání této otázky měly spojit s projednáním naší dřívější kritiky stranické práce v okrese Kangso a místní výbory strany ve venkovských obcích by tuto otázku měly projednat spolu se svým každoročním rozbohem vlastní práce, který se provádí v duchu metody Čchongsanri. Nemáme ovšem důvod se domnívat, že po takovém projednání a kritice na stranických

schůzích všech stupňů se nám všechny problémy vyřeší a všechny nám najednou zmizí. Ale jedno je nepochybné, že totiž díky takovému rozboru práce, diskusi a kritice naše práce postoupí o další krok vpřed.

Věříme, že kritika, která byla provedena na tomto plenárním zasedání, bude znamenat značnou pomoc pro zlepšování řídicí práce v národním hospodářství a že se stane mocným podnětem pro budování socialismu v naší vlasti vůbec.

Zmíním se teď o několika otázkách, jichž se dotkl referát a diskuse.

I. POSÍLIT STRANICKÉ ZOCELENÍ PRACOVNÍKŮ V OBLASTI ŘÍZENÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ZDOKONALIT JEJICH ZPŮSOB PRÁCE

Nejdůležitější příčinou nedostatků, vyskytujících se v řídicí práci v národním hospodářství, je nedostatek stranickosti, třídnosti a lidovosti v přístupu funkcionářů ministerstev, správ a orgánů na úrovni provincií.

To, zda pracovníci plní úkoly, které jsou jim svěřeny, dobře nebo ne, závisí konec konců na tom, zda jejich přístup je stranický, třídní a lidový. Slovy pracuje pro stranu a lid každý, problém je v tom, že slova se neshodují s činy. Kdo se chce stát skutečným členem strany a opravdovým funkcionářem státního či hospodářského orgánu, musí hájit a prosazovat politiku strany svými činy, musí obětavě bojovat za zájmy lidu. Stranickost funkcionářů se musí projevovat v jejich praktickém boji za uplatnění politiky strany, ve výsledcích jejich praktické činnosti pro dělníky, rolníky a pracující inteligenci.

Soudruzi, kteří pracují v hospodářských orgánech nebo v orgánech politické moci, tam všichni byli vysláni stranou a byli zvoleni lidem jako jeho zástupci. Strana vás vyslala, soudruzi, do hospodářských orgánů a lid vás zvolil do orgánů politické moci proto, abyste tam prováděli politiku strany pro stranu a v zájmu lidu. Jen takové pracovníky hospodářských orgánů a orgánů po-

litické moci, kteří správně plní úkoly, jež jsou jim svěřeny, lze nazvat opravdovými členy strany, opravdovými zástupci lidu. Hájit stranu a podporovat politiku strany jen slovy není k ničemu. Věrnost pracovníků straně je nutno hodnotit podle toho, kolik práce vykonali pro stranu a dělnickou třídu, pro lid.

Když na ulicích stojí fronty na autobusy, dělají, jako že to nevidí a nenapadne je zjednat nápravu. Je jim jedno, jestli jsou v obchodech k dostání doplňkové potraviny nebo ne, ani si nevšimnou toho, že je špatná kvalita zboží nebo že je ho málo. Což tak mohou k věcem přistupovat lidé, kteří pracují pro lid?

Je ovšem pravda, že se dnes nemáme zrovna špatně. Ale máme ještě daleko do toho, aby se nám dařilo tak dobře jako jiným. Oč s takovým úsilím bojujeme? Naším cílem je zajistit lidu dobré živobytí a učinit naši vlast bohatou a silnou, vybudovat socialismus a komunismus, kde se všem lidem bude dobře žít. To je vysoce čestná revoluční práce. Je-li tomu tak, musíme my komunisté vždy hodnotit, jak jsme ve své revoluční činnosti splnili úkoly, které nám byly svěřeny, kolik jsme vykonali práce pro lid.

Mezi našimi pracovníky se vyskytují lidé, u kterých pozorujeme krajní nedostatek lidskosti, nemluvě ani o stranickosti. Mnoho nedostatků je i ve stylu práce našich pracovníků. S byrokratizmem už bojujeme několik let, ale ještě je ho tu hodně. Členové ústředního výboru strany a členové Rady ministrů jsou soudruzi na vysokých odpovědných místech. Důvěra strany k těmto soudruhům je velmi vysoká. Soudruzi, kteří jsou v odpovědných stranických i státních funkcích, musí o to více pracovat, musí vystupovat skromněji než jiní soudruzi, musí věrněji sloužit lidu. Přesto někteří soudruzi jednají s podřízenými nebo s masami povýšeně a vykřikují: „Já jsem člen ÚV strany, člen Rady ministrů, vy mě budete poslouchat!“ Jakýpak je to přístup člověka, který je na vedoucím místě?

Když nebudete zneužívat svých funkcí členů ÚV nebo Rady ministrů k nepřipustnému nátlaku, když budete vystupovat skromně, budete lépe sloužit lidu a věrně provádět politiku strany, pak si vás, soudruzi, vaši podřízení a lid budou přirozeně vážit. Vyzdvihli jsme do funkcí mnoho mladých kádrů proto, aby

tam lépe pracovali, a ne proto, aby z titulu své funkce lidi poručníkovali. Ale někteří mladí funkcionáři si nevedou skromně, nemyslí na to, jak by odpověděli straně na její důvěru, a jakmile sedí ve funkci, už začínají poručníkovat. Takovým soudruhům by se mělo dostat další výchovy a sami by měli usilovat o své sebezdokonalení.

Závažnou příčinou nedostatku stranickosti u funkcionářů je to, že se nedostatečně podílejí na životě své základní organizace. O této otázce jsem již mluvil nejednou.

Zdá se, že se ministři nedostatečně účastňují života v základních organizacích. Všichni členové strany bez ohledu na to, zda zastávají nízkou nebo vysokou funkci, jsou povinni řádně se účastnit života základní organizace. To je nejelementárnější povinností člena strany. Ministři se bezpodmínečně musí účastňovat nejen schůzí své základní organizace, ale i školení v základní organizaci. Když někdo zastává vysokou funkci, neznamená to přitom ještě, že také dobře studuje. Jak by se jinak mohlo stát, že nezná dobře politiku strany?

Účastní-li se funkcionáři řádně schůzí a školení v základní organizaci, může jim být zaručeno, že se jim dostane podnětů pro jejich práci, že se budou moci od jiných soudruhů učit a že získají pro svou práci pomoc. Funkcionář, který se vymkne kontrole své základní organizace, může degenerovat a docela se i zkazit.

Jestliže si někdo myslí, že se na školení v základní organizaci nemá čemu přiučit, pak o něm musíme říci, že je úplný nevědomec, který ani o sobě neví, že na tom není lépe, než malý školáček. Je chybou si myslit, že v sešitcích „Politických znalostí“ se nemáme čemu přiučit. Obsahují hluboké pravdy. Otevřeně řečeno, kolik je mezi našimi ministry soudruhů, kteří o sobě mohou s jistotou říci, že znají všechno, co je napsáno v „Politických znalostech“? Myslím, že jich mnoho nebude. U odborných znalostí lze mluvit o vysoké nebo nízké úrovni, ale u politických znalostí tomu tak není. Naši funkcionáři nechť nevystupují sebevědomě jakoby spolklí veškerou moudrost a nechť se bezpodmínečně zúčastňují i školení v základní organizaci, nemluvě už o schůzích základní organizace.

Kdo, jakmile se stane ministrem nebo vedoucím odboru, se začne považovat za nějakou mimořádnou osobnost, a nechce se už zúčastňovat stranických schůzí a stranického školení, dopouští se základní chyby. Každý člen strany bez výjimky je povinen se poctivě zúčastňovat života základní organizace strany a musí se podřizovat kontrole stranické organizace. Jen tak může upevňovat svou stranickost a dobře plnit svěřenou práci.

Mezi našimi funkcionáři máme dosti lidí, kteří se neradi podřizují kontrole strany. Dnes se někteří hospodářští funkcionáři snaží omlouvat skutečnost, že dobře nepracují tím, že jim do věcí hrubě zasahuje předseda stranické organizace, že mají mnoho schůzí a kdesi cosi. Všechno by na to chtěli svést. Takovým řečem já nevěřím. Jak to, že na jídlo a na vyjížďky, které připomínají turistické výlety, čas mají a na schůze ne? Lidé, kteří tvrdí, že nemohli práci udělat dobře, protože měli příliš mnoho schůzí, jsou lidé, kterým není kontrola strany po chuti, jsou to lidé zatížení maloburžoazním myšlením, kteří se chtějí vymknout organizačnímu životu. Hledat příčinu špatně vykonané práce v údajném nadbytku schůzí není správné, myšlení takových lidí je třeba kritizovat.

Stranická schůze je závažnou formou politického života. Stejně jako si člověk může zachovat svou fyzickou existenci jen tehdy, jestliže jí, i člen strany si může zachovat svou politickou existenci jen tehdy, jestliže se podílí na životě strany. Jaký smysl má život člověka, který odmítá se účastnit stranických schůzí a stranického života a kterému záleží jen na tom, aby se najedl, a jakým právem lze člověka, který takto žije, ještě nazývat členem strany? Když se ti nelíbí být pod kontrolou strany, neměl jsi do strany ani vstupovat, ale když už členem strany jsi, jak se můžeš vzpírat své nejelementárnější povinnosti?

Každý bez rozdílu se musí na životě stranické organizace poctivě podílet. V tom nelze připustit výjimku. I členové politického byra ústředního výboru strany se musí bezpodmínečně zúčastňovat schůzí základní organizace, k níž patří.

Na stranických schůzích všech stupňů, schůzemi základních organizací počínaje a zasedáními politického byra ústředního výboru strany konče, musíme řádně využívat zbraně, kterou

máme v kritice. Na stranických schůzích se lidé nesmějí dělit na lidi, kteří jen kritizují, a na lidi, kteří jsou jen kritizováni. Každý, kdo má nějaký nedostatek nebo se dopustil nějaké chyby, musí být kritizován. Čím vyšší postavení člen strany zaujímá, tím více se sám musí snažit, aby se nevymkl kontrole strany. Jen tak se s pomocí soudruhů může předem vyhnout chybám.

Další důležitou otázkou v práci řídicích hospodářských pracovníků je nutnost stavět do popředí politickou práci a uplatňovat masovou linii.

Když jsem si poslechl vaši diskusi, dospěl jsem k názoru, že mnozí soudruzi si asi myslí, že pracovníků v oblasti řízení hospodářství se politická práce netýká a že jim stačí zabývat se výhradně hospodářsko-technickou provozní prací. To je velice nesprávné pojetí. Ovšemže je technika důležitá. Řízení hospodářství, které by se neopíralo o techniku, si nelze představit a je neodiskutovatelné, že sám výrobní proces je procesem technologickým. Avšak činitelem, který uvádí do pohybu stroje a techniku, je člověk a člověk je i tvůrcem strojů a techniky. Člověk, který má určitou technickou kvalifikaci a ideovou úroveň, hraje ve výrobě rozhodující úlohu. Ani při sebelepším strojovém vybavení by nebylo možno rozvíjet výrobu, kdyby lidé, kteří s ním zacházejí, neměli vysokou kvalifikaci a odpovídající pracovní elán. Proto zdaleka nejdůležitější věcí v řízení hospodářství a výroby je práce s lidmi.

Jak každý ví, právě práci s lidmi se říká politická práce. Kdo odmítá provádět politickou práci a omezuje se jen na hospodářsko-technické provozní záležitosti, nemůže v žádném případě plnit úkoly řídicí práce v národním hospodářství. Čím vyšší bude v důsledku naší náležitě politické práce politická uvědomělost pracujících, s o to nižším počtem pracovníků dokážeme udržovat v chodu ještě větší množství strojů a ze stejného množství surovin a materiálu bude možno vyrábět tím lepší výrobky v o to větším počtu. Je zcela jasné, že v zřízení a správě národního hospodářství je důležité technické řízení, ale že ještě důležitější je politická práce.

V kapitalistické společnosti hrstka kapitalistů vlastní výrobní prostředky a monopolně ovládá produkci, takže dělníci nemají

důvod, aby vyráběli s elánem, ale pouze prodávají kapitalistům svou pracovní sílu v té míře, která je nutná k tomu, aby nezemřeli hladem. Kapitalisté ovládají dělníky jen s pomocí peněz a biče.

Avšak v naší společnosti jsou všechny výrobní prostředky vlastnictvím lidu a produkce je plně využívána pro zvyšování blahobytu lidu a pro rozšiřování výroby. Naši pracující pracují s uvědomělým elánem a iniciativou pro rozkvět vlasti, pro blahobyt všeho lidu a pro své vlastní štěstí. Právě v tom je základní přednost socialistického zřízení. Proto jestliže chceme v maximální míře využít předností socialistického zřízení k umocnění naší hospodářské výstavby, musíme bezpodmínečně dobře provádět politickou práci, abychom zvýšili uvědomělost pracujících a podnítili jejich elán a iniciativu.

Vychovávat, převychovávat a tak sjednocovat lidové masy, mobilizovat sílu mas pro splnění revolučních úkolů, to je základní metoda práce komunistů. My, komunisté, musíme vždy hájit zájmy lidu a bojovat za jeho štěstí a chceme-li to dokázat, pak musíme zvyšovat uvědomění širokých lidových mas a tyto masy mobilizovat. Lze říci, že skutečnost, že mnozí vedoucí hospodářství pracovníci neprovádějí řádně politickou práci, svědčí o tom, že zapoměli na základní způsob práce komunistů.

Pracovní metoda vycházející z masové linie, jinými slovy pracovní metoda, při níž se politická práce klade na první místo a mobilizují se masy, je stejně potřebná při budování hospodářství jako v revolučním boji. Za obrovské úspěchy, jichž jsme dosáhli při budování socialismu, můžeme rovněž vděčit tomu, že naše strana se pevně držela zásady, že politickou práci je nutno stavět na přední místo. Avšak naši řídicí hospodářství pracovníci se utápějí jen v hospodářskotechnické provozní činnosti aniž vůbec pomýšlejí na práci politickou. I v první verzi tezí pro učebnici řídicí práce v průmyslu jsem si všiml, že tam chybí kapitola o politické práci. Příčinou toho bylo, že autoři tezí si nebyli vědomi toho, jak je politická práce při řízení hospodářství důležitá.

Vedoucí hospodářství pracovníci musí dobře ovládat techniku a mít též odborné schopnosti, ale spolu s tím musí umět provádět politickou práci. Zdá se, že si dnes mnozí naši vedoucí

hospodářští pracovníci představují, že politická práce je výhradní doménou stranických pracovníků. Což však vedoucí hospodářští pracovníci nejsou členy strany? Myslím, že bychom mezi našimi vedoucími hospodářskými pracovníky sotva našli některého, který by nebyl členem strany. Všichni členové strany bez výjimky, nehledě na to, jde-li o placeného pracovníka strany nebo o vedoucího hospodářského pracovníka, se musí ve své činnosti řídit způsobem práce naší strany. Je samozřejmě skutečností, že naše strana jakožto strana, která má v rukou politickou moc a tudíž řídí veškerou činnost, musí mít placené stranické pracovníky. Avšak to rozhodně neznámá, že by stranická práce měla být vyhrazena jen pracovníkům strany. Všichni pracovníci musí provádět stranickou a politickou práci. Například vedoucí pracovník odvětví uhelného průmyslu musí umět v návaznosti na linii naší strany v budování hospodářství, na politiku naší strany v uhelném průmyslu objasnit pracujícím takové otázky, jako kolik desítek tisíc tun uhlí je třeba v letošním roce vytěžit, jakým způsobem lze tento úkol splnit, jaká opatření se učiní pro dobu dešťů. Musí pak zajistit, aby dělníci a technici přistupovali k plnění úkolů, které jim byly vytyčeny, s jasnou představou o jejich důležitosti a o cestách k splnění těchto úkolů. Avšak vedoucí pracovníci v odvětví uhelného průmyslu se takovou prací nezabývali. Pak je nabilé, že těžba uhlí nemůže být zajištěna jak se patří.

Mezi našimi vedoucími hospodářskými pracovníky se dokonce vyskytují lidé, kteří nejenže se sami politickou prací nezabývají, ale dokonce v ní brání i jiným. Jistý pracovník, když jeho podřízený právě měl přednášku, vešel do dveří, kde se přednáška konala a křičel: „Přednášek se najíte? Ty vás budou žít?“ Takovéhle řeči vede dneska náš vedoucí pracovník, který je, prosím, členem strany. Jaká hanba!

Neúnavně propagovat a vysvětlovat politiku strany lidovým masám, to je povinností člena strany, která je mu ukládána stanovami. Člen strany musí kdykoli a kdekoli poctivě činit této povinnosti zadost.

Hlavní příčinou toho, že nám nepostupuje uspokojivě technická revoluce a že nám správně nefunguje hospodářská admi-

nistrativa, je to, že vedoucí hospodářští pracovníci se nezabývají politickou prací. Mnozí soudruzi ještě důkladně nechápou podstatu táanského systému. Podstata táanského systému rozhodně netkví v nové správní struktuře, tvořené štáby, provozními útvary a podobně. Základní smysl táanského systému je v tom, aby kádry a pracující splynuli v jeden celek, aby kádry nevydávaly pokyny a příkazy od zeleného stolu, ale aby šly dolů přímo k výrobcům a aby jim přímo pomáhaly. Táanský systém zkrátka znamená uplatnění masové linie v řízení hospodářství. I kdybychom vytvořili sebelepší řídicí aparát, tento systém by nebyl k ničemu, kdyby pracovníci zapomněli na tento jeho základní smysl a omezili se jen na vydávání pokynů a rozkazů ze svých kanceláří kdesi nahoře.

Pracovníci si nesmí plést zásobování materiálem s trháním papírků z bloku. Musí sami jít do skladu a přesvědčit se, jestli materiál na skladě je nebo ne, a zařídit, aby se materiál dostal tam, kde je ho opravdu zapotřebí. Ministři dnes situaci ve skladech materiálu dobře neznají. Který ministr se kdy byl podívat ve skladech materiálu? V obyčejné rodině musí hospodyně pořádkem mít přehled o tom, jestli má ve spíži dosti rýže, jestli má dříví na topení; tím spíše by to mělo platit o ministrech, kteří řídí hospodářství celé země, protože jak oni mohou správně hospodařit ve státě, když nemají přehled o tom, jestli ve skladech mají dost materiálu nebo ne.

Reorganizací aparátu se nic nevyřeší. Vše záleží na tom, zda vedoucí pracovníci uplatňují masovou linii nebo ne. Ministři, vedoucí odborů a další vedoucí pracovníci musí bezpodmínečně jít sami dolů, objasňovat tam politiku strany, zajišťovat přímo potřebný materiál a řešit technické problémy. Jen když půjdou dolů, zjistí vedoucí pracovníci, kde to skřípe, a dozvědí se, co si lidé myslí, jen tak také dokáží najít správné řešení potíží.

Jít mezi masy a organizovat je tak, aby politika strany byla správně uplatňována, zjišťovat problémy a naslouchat názorům mas, s těmito poznatky pak jít nahoru, analyzovat je a potom s novými směnicemi a novými opatřeními strany jít znovu mezi masy, tomu říkáme masová linie.

V současné době by dole rádi pracovali podle täanského systému, ale na ministerstvech je tomu naopak. Täanský systém je třeba důsledně uplatnit počínaje ministerstvy.

Musíme dosáhnout toho, aby všichni vedoucí hospodářští pracovníci v souladu s požadavky täanského systému, v souladu s požadavky metody Čchongsanri stavěli do popředí politickou práci a plnili revoluční úkoly prostřednictvím mobilizace mas, aby si osvojili styl práce, jehož podstatou je jít přímo na pracoviště a svým podřízeným efektivně pomáhat.

II. K NĚKOLIKA OTÁZKÁM VZTAHUJÍCÍM SE K ZDOKONALOVÁNÍ ŘÍDICÍ PRÁCE V NÁRODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ

1. Dále zvýšit úroveň plánování

Bez řádného plánování nelze soustavně rychlým tempem rozvíjet národní hospodářství. Přitom je nepochybné, že plánování je velice obtížná a složitá práce. My už hospodaříme podle plánu skoro dvacet let, avšak stále to ještě neděláme dobře.

V kapitalistické společnosti, kde výrobní prostředky jsou soukromým majetkem, si plánovaný rozvoj hospodářství nelze ani představit. Avšak protože v socialistické společnosti veškeré výrobní prostředky jsou ve společenském vlastnictví, uplatňuje se tu plánovitě a proporcionálně rozvíjení hospodářství jako zákonitost. To, že plánování hospodářství v socialistické společnosti je obtížné a složitě, má však své příčiny.

V socialistické společnosti veškerý hospodářský život ve státě probíhá podle plánu. Všechny materiály a zdrojů je využíváno plánovitě, všechny továrny a podniky běží podle plánu, všichni lidé podle plánu pracují. Proto plán musí být vypracován velice důkladně a na vědeckém základě. Plán se musí vytyčovat s konkrétním podchycením kapacity zařízení, zdrojů a materiálu,

kterými stát disponuje, financí, pracovních sil a všech dalších ukazatelů. Při určování plánu je nutno počítat i s tak nesnadno vypočítatelným faktorem, jako je stupeň ideového uvědomění lidí. I při poněkud omezenější kapacitě zařízení lze této kapacity efektivněji využít a více vyprodukovat, když můžeme počítat s vyšší úrovní ideového uvědomění lidí. Dobrým příkladem toho je počínání dělníků Kangsonských oceláren, kteří r. 1957 díky svému vysokému vlasteneckému nadšení v blokové válcovně slitků o nominální kapacitě 60 000 tun vyrobili 120 000 tun válcovaného materiálu.

Při plánování je nutno takto správně počítat nejen se všemi výrobními faktory, ale je nutno správně stanovit i proporce mezi průmyslem a zemědělstvím, mezi těžkým a lehkým průmyslem, mezi všemi odvětvími a podniky národního hospodářství a dále i mezi výstavbou k výrobním a výstavbou k nevýrobním účelům, mezi akumulací a spotřebou. Je třeba zajistit správnou proporcii i mezi výrobou a spotřebou. V naší společnosti je bezpodmínečně nutné vyrábět na základě správných propočtů spotřeby. Kapitalisté nenesou odpovědnost za hospodářský rozvoj země a za životní úroveň lidu, avšak v našem socialistickém zřízení strana a stát tuto odpovědnost mít musí. To úplně stačí, abychom pochopili, že to vše není nikterak snadná záležitost.

Co však je třeba činit pro to, abychom toto obtížné a složité plánování prováděli správně? První důležitou věcí je zajistit, aby se plán nevytyčoval podle subjektivistických přání několika jednotlivců, nýbrž aby plán měl objektivní podklad a byl širokou veřejností prodiskutován. Jestliže plán má mít objektivní podklad, pak není možné, aby ho vytyčoval předseda plánovací komise, ministr nebo ředitel podniku sám. Ani nejgeniálnější člověk nemůže sám nosit v hlavě všechny podrobnosti o všech nezbytných faktorech, jako jsou kapacita výrobních zařízení, materiál, finance a pracovní síly. Plán, který je sestaven u zeleného stolu tak, že se řekne: lidí je třeba tolik a tolik, protože máme tolik a tolik strojů, vyrobíme tolik a tolik, protože máme takové zařízení a tolik a tolik zaměstnanců, není plánem.

Základním nedostatkem současného plánování v naší zemi je to, že se plán vytyčuje byrokraticky na základě subjektivních

prání, a proto nemá objektivní podklad a neodráží všechny rezervy skryté v národním hospodářství.

Nemůžeme hledat výrobní rezervy tak, že přitom sami sedíme u zeleného stolu. Výrobní kapacita jednoho podniku, poptávka po zboží v jednom jediném kraji může být velice rozmanitá. Jakkpak by potom mohl správně odrážet skutečnost plán, který sestavuje několik pracovníků tak, že ohromné a složité faktory, týkající se hospodaření celé země, spočítají na prstech? Je nad slunce jasnější, že takový plán, který nemá objektivní podklad, je nesplnitelný. Naproti tomu plán, založený na širokém projednání na veřejnosti, lze bezpochyby splnit, jestliže se správně provádí politická práce mezi masami výrobců, protože takový plán má objektivní podklad, který vědeckým způsobem podchycuje faktory výroby a náležitě počítá se všemi rezervami a možnostmi.

Při plánování je dále důležité, aby se správně spojovaly požadavky státu a názory výrobců tak, aby byl důsledně překonán nejen subjektivismus státních plánovacích orgánů, ale i nežádoucí podnikový a místní patriotismus výrobců. Požadavek, aby se plány vytyčovaly na základě projednání široké veřejnosti, neznamená, že by se plán směl sestavovat prostým sčítáním plánů, sestavených a dodaných zdola bez aktivního řídicího zasahování nadřízených orgánů. Nelze říci, že by každý plán, sestavený dole, byl správný a objektivní. Je možné, že nižší pracovníci nemají dostatečné znalosti a rozhled, a proto nevidí všechny existující rezervy. Výrobci jsou kromě toho dosud zatíženi pozůstatky starého kapitalistického myšlení, takže jsme u nich často svědky tendence stavět do popředí nikoli celkové státní hospodářství, ale své vlastní úzké zájmy, zájmy své instituce, svého kraje. Takoví lidé myslí spíše na to, aby si vybojovali nižší plán a zajistili si tak prémie, místo aby se snažili vyrobit o něco více a prospět tak státu. Na některých ministerstvech se dokonce dělá to, že se plány, sestavené dole, nahoře škrtají, aby úkoly výrobního plánu byly co možná nejnižší a nebylo s nimi mnoho práce. Letos se například horníci z Kapsanských dolů zavázali, že vytěží hodně mědi, ale vedoucí pracovníci ústřední správy rudného průmyslu šli za nimi, aby jim to rozmluvili a

stanovili plán o mnoho nižší. To svědčí o tom, že kádry z ústřední správy zaostávají za dělníky.

Vyskytuje se tedy nemálo případů, že při sestavování plánu se výrobci snaží plánované úkoly co možná snížit, že nemobilizují všechny rezervy, které by bylo možno zmobilizovat, a že se znemožňuje vyrobit i to, co by přirozeně vyrobit šlo. Plány sestavené výrobci jsou proto vesměs málo aktivní a některá ministerstva zasílají Státní plánovací komisi plány, jejichž ukazatele nestanovují dosti vysoko.

Naproti tomu u státních plánovacích orgánů se projevuje tendence při plánování uplatňovat stále vysoké požadavky. V tom je určitý rozpor.

Proto aby byl sestaven maximálně racionální, realistický a mobilizující plán, je nutné překonat nejen subjektivismus státních plánovacích orgánů, ale i nezdravý podnikový a místní patriotismus výrobců, a tak správně vyřešit tento rozpor s přihlédnutím k celkovému státnímu zájmu a dobře spojit požadavky státu a názory výrobců. Právě proto, abychom správně vyřešili tento problém, rozhodli jsme se přistoupit k unifikaci plánovacího systému.

Unifikovaný plánovací systém spočívá v tom, že pod Státní plánovací komisí byly v provinciích, městech a okresech zřízeny plánovací komise, které nepodléhají žádným místním orgánům, tak aby se plánování provádělo jednotně od ústředí až po jednotlivá místa. Provinční, městské a okresní plánovací komise se nerovnájí plánovacím útvarům provinčních výborů pro vesnické hospodářství, okresních správních výborů zemědělských družstev nebo místních výborů pro průmysl a dalších provinčních, městských a okresních orgánů politické moci a podniků. Unifikovaný systém plánování ponechává existenci těchto plánovacích útvarů při výrobních a teritoriálních správních orgánech, ale pro plánování zřizuje podle územní zásady navíc plánovací komise, přímo podřízené Státní plánovací komisi.

Úkolem plánovacích komisí všech stupňů, zřízených v rámci unifikovaného systému, je neustále sledovat, zda plány příslušných území a odvětví jsou sestavovány správně nebo ne, pomáhat výrobním orgánům odhalovat všechny rezervy a sestavovat plán

objektivně a na vědeckém základě, včas hlásit nadřazeným orgánům a Radě ministrů veškeré případy nesprávné organizace výroby a plýtvání pracovními silami a materiálem, aby mohla být v těchto záležitostech přijímána příslušná opatření. Ani pracovníci Státní plánovací komise nemají sestavovat plány u zeleného stolu, ale spolu s pracovníky ministerstev a státních správ mají s požadavky, vytčenými státem, jít na příslušná pracoviště a projednat je s výrobci.

K takové unifikaci plánovacího systému přistupujeme poprvé. Myslím, že nám přinese dobré výsledky, jestliže ji správně rozvíjeme.

Všichni naši pracovníci musí přesně pochopit význam unifikovaného systému plánování a musí aktivně usilovat o posílení a rozvinutí tohoto systému.

Aby se mohly plně projevit přednosti nově zřízeného unifikovaného systému plánování, je především třeba plánovací komise všech stupňů a zejména oblastní plánovací komise vybavit vynikajícími pracovníky, kteří dokonale ovládají politiku strany, mají hospodářské a technické vědomosti a umějí šetrně hospodařit se státním majetkem. Zároveň je třeba vyvarovat se toho, aby tyto nově zřízené oblastní plánovací komise byly v sebemenší míře propadly tendencím lokálpatriotismu.

Další důležitou věcí při sestavování státního plánu je dodržování zásady, aby výrobě paliv a surovin byl dáván předstih před zpracovatelským průmyslem. Jednou z důležitých příčin neplnění výrobních plánů v závodech zpracovatelského průmyslu je nedostatek rezerv potřebných surovin a z toho vyplývající výkyvy ve výrobě. Proto bude třeba soustředit se na těžební průmysl a zaměřit se na to, aby dodával surovinové rezervy ve výši 8–10% množství, které se má ročně zpracovat, neboli v množství, které se má spotřebovat asi během jednoho měsíce. I stavebnictví by mělo mít asi 8% rezervy materiálu. S takovouto rezervou bude odstraněno nebezpečí výkyvů ve výrobě, i kdyby v důsledku poruch došlo k dočasnému zpoždění dodávek paliva a surovin, a nebude docházet k plýtvání pracovními silami, způsobovanému přerušením práce.

Otázka nutnosti dávat předstih těžebnímu průmyslu a zajistit rezervy paliv a surovin nevznikla ovšem teprve dnes. Tuto otázku zdůrazňujeme už po dlouhou dobu, ale ještě se v tomto směru správně nepracuje. Proto musíme v usnesení tohoto plenárního zasedání zvláště zdůraznit nutnost vytvoření rezerv ve výši nejméně jednoměsíční spotřeby a zajistit, aby toto usnesení bylo bezpodmínečně splněno.

Spolu s tím budeme musit dokonale zorganizovat kooperaci ve výrobě, aby při sestavování plánu byly dobře zajištěny vztahy mezi odvětvími a podniky. Organizaci výrobní kooperace mezi jednotlivými ministerstvy musí zajišťovat Státní plánovací komise, ostatní kooperaci pak ministerstva. Tak je třeba dosáhnout toho, aby všechny podniky, podílející se na kooperaci, dodávaly své strojové dílce nebo součástky alespoň půl měsíce nebo měsíc před stanoveným termínem.

2. Energicky urychlit postup technické revoluce

Technická revoluce je v současné etapě budování socialismu naším základním revolučním úkolem. V zemích kde došlo k průmyslové revoluci a které prošly normálně stadiem kapitalistického vývoje, tomu může být jinak, ale v zemích, které vstoupily na cestu socialismu se zaostalou technikou jako naše země, je v etapě budování socialismu bezpodmínečně nutno provést technickou revoluci.

Provést technickou revoluci a zbavit tak pracující těžké a namáhavé dřiny je ušlechtilý revoluční úkol komunistů naší doby. Jen provedeme-li technickou revoluci, budeme moci vyřešit napjatou bilanci pracovních sil a jen tak budeme moci dále zvýšit množství výrobků na zaměstnance. Jestliže jsme my, komunisté, v minulosti bojovali za osvobození pracujících od útlatku a vykořisťování statkářů a kapitalistů, pak dnes musíme bojovat za jejich osvobození od těžké dřiny, za to, aby mohli vytvářet ještě více hmotných statků a aby všichni lidé mohli žít dobře a v dostatku. Mnozí vedoucí pracovníci dnes podceňují

technickou revoluci a to svědčí o tom, že zapomínají na nejdůležitější revoluční úkol.

Technická revoluce je ovšem náročný úkol. Vezmeme-li jen technickou revoluci na vesnici, není to jednoduchý problém.

Na naší vesnici máme mnoho drobných políček a část půdy leží na svazích, takže mechanizaci se kladou do cesty různé překážky. Jelikož naši předkové tuto půdu obdělávali odedávna, nám nezbyde, než dobře prostudovat možnosti, jak ji lépe využít. Jestliže nelze pole orat a plevel plít s pomocí strojů, pak musíme bezpodmínečně technickou revoluci provést chemickými nebo nějakými jinými metodami. Jestliže budeme usilovně o tomto problému bádát, najdeme bezpochyby nějaké východisko. Současná epocha je epochou vědy. Neexistuje otázka, kterou by s pomocí vědy nebylo možno vyřešit.

Technickou revoluci musíme provést i proto, abychom se zcela vypořádali s komplexem poklonování před mocnými, který jsme zdělili po předcích. Svou zeměpisnou polohou je naše země vklíněna mezi tři velké země, Sovětský svaz, Čínu a Japonsko.

Příčinou toho, že v naší zemi má poklonování před mocnými hluboké historické kořeny, je to, že naše země byla odjakživa slabší než sousední země, jako Čína, Rusko nebo Japonsko.

Jestliže neprovedeme technickou revoluci a budeme nadále za ostatními zaostávat, pak se s poklonováním před mocnými nejen nevypořádáme, ale může se nám znovu oživit. Technickou revoluci musíme bezpodmínečně provést i proto, abychom odmítali poklonování před mocnými, ještě spolehlivěji vytyčili čuče a v důsledku toho mohli správně provádět naši revoluci. Proto budeme musít dosáhnout toho, aby naše země co do stupně rozvoje po žádné stránce nezaostávala za jinými zeměmi. Za takových podmínek pak poklonování před mocnými vymizí.

Jakým způsobem pak máme provádět tuto technickou revoluci? Musíme rozvíjet techniku ve všech oblastech a to tak, že tam, kde vyrábíme po drobném řemeslném způsobu, budeme zavádět polomechanizovanou práci, tam, kde máme polomechanizovanou práci, budeme zavádět úplnou mechanizaci, kde máme mechanizaci, budeme zavádět poloautomatizaci a kde máme poloautomatizaci budeme přecházet k úplné automatizaci.

Zejména mechanizaci je třeba zavádět postupně a nejprve u prací, které jsou těžké a kladou velké nároky na pracovní sílu, k nimž patří především přeprava nákladů a jejich nakládání a skládání.

Značná část našeho strojového parku je zastaralá. To, že zavádíme novou techniku, ještě neznamená, že zastaralý strojový park můžeme vyřadit, ale všechnu starou techniku také hned nemůžeme nahradit novou. Proto musíme staré stroje a zařízení postupně zdokonalovat. Nesnažme se všude najednou zavádět nejmodernější techniku, když to ani není možné, a spokojme se s tím, že stroj z dvacátých let zmodernizujeme na úroveň čtyřicátých nebo padesátých let. Jen se přiučujme a namáhejme si hlavu, abychom starou techniku postupně zdokonalili.

Musíme se důsledně vypořádat se zlovykem, že pod zámlinkou toho, že děláme technickou revoluci, si všímáme jen velkých věcí, i když na ně nestačíme, a malými věcmi pohrdáme. Musíme využívat každé možnosti i k sebemenšímu technickému pokroku, který nám pomůže zvýšit výrobu a kvalitu výrobků. Musíme si jasně uvědomovat, že právě zde máme velké rezervy, které nám umožní ušetřit pracovní síly a zvýšit výrobu na jednoho zaměstnance.

Pro to, aby naše technická revoluce šla úspěšně kupředu, musíme též aktivně přejímat techniku pokročilejších zemí. Musíme se pilně učit výsledkům nejmodernější vědy a techniky a vysílat dobré lidi na studia do ciziny.

Zároveň musíme z jiných zemí dovážet moderní závody a pokusné závody. Nehoňme se jen za velkými továrnami. Kupujme jako vzorky i větší počet malých dílen, jen když nám budou pomáhat při zdokonalování naší techniky. My Korejci jsme chytří a stačí nám, abychom se na věc třeba jen podívali a dokážeme si s ní poradit, ne abychom si všechno musili nechat říkat po lopatě.

Dále musíme rozvinout zlepšovatelství jako záležitost veškerých lidových mas. Bylo by chybou se domnívat, že technickou revoluci lze provést, když ji přenecháme technikům a odborníkům, zatímco ostatní lidé se budou věnovat jen výrobě. Všechny kádry, technici a dělníci musí společnými silami vzít za

technickou revolucí a pomáhat jí kupředu. Záležitosti technické revoluce se přitom musí chopit sami odpovědní činitelé, mezi nimi na prvním místě předsedové stranických organizací a ředitelé závodů. Kterýsi soudruh zde v diskusi řekl, že není jasné, kdo je při provádění technické revoluce pánem a hospodářem; pánem a hospodářem mají být právě předsedové stranických organizací a ředitelé závodů.

Když jsme rozvinuli hnutí „stroje rodí stroje“, dokázali jsme si skoro s prázdnýma rukama vyrobit, nač jsme si vzpomněli. Naše dnešní hospodářská situace je v porovnání s tehdejší nesrovnatelně lepší. Všechny naše kádry, ať už jde o vědce, techniky, stranické či hospodářské pracovníky, a všichni pracující by měli energicky povstat s takovým revolučním elánem jako tehdy, když rozvíjeli hnutí „stroje rodí stroje“, odvážně myslit a odvážně pak jednat tak, aby v technickém rozvoji v naší zemi došlo k novému vzestupu.

3. O zdokonalení hospodářské administrativy

Racionální rozmístování pracovních sil je nejdůležitějším úkolem hospodářské administrativy. V několika minulých letech se v rozmístování pracovních sil objevilo dosti nedostatků. Z nich nejzákladnějším nedostatkem je to, že rychleji vzrůstal počet pracovních sil v nevýrobních odvětvích než ve výrobních odvětvích, čímž byla porušena proporcionalita mezi těmito dvěma oblastmi. Jinak řečeno, nad potřebnou mez se zvýšil počet pracovníků v administrativě a v obchodě, máme mnoho studentů a učitelů, příliš rychle vzrostly řady pracovníků ve zdravotnictví. Máme též příliš mnoho umělců a sportovců. Jelikož tedy silně vzrostl počet pracovních sil v nevýrobních odvětvích, nemůžeme dnes v důsledku nedostatku pracovních sil vyrobit to, co nám umožňují naše výrobní kapacity.

Abychom naši zemi co nejrychleji učinili bohatou a silnou a mohli žít tak dobře, abychom jiným neměli co závidět, musíme těžít ještě více rudy, lovit z moře ještě více ryb, stavět ještě více

domů. Nemáme však dnes dostatek pracovních sil. I na vesnici nám ještě scházejí pracovní síly.

Abychom vyřešili otázku pracovních sil, musíme nyní odvážně přikročit ke snížení stavu pracovníků v nevýrobních odvětvích, který neúměrně vzrostl, a k převedení těchto pracovních sil do výroby. Bude třeba značně snížit stav pracovníků v hospodářsko-správních orgánech, počínaje ministerstvy, v obchodě, školství, kultuře, zdravotnictví a podobných nevýrobních odvětvích.

Abychom mohli snížit počet pracovníků v obchodě, budeme musit upravit distribuční síť a síť služeb obyvatelstvu. V našem socialistickém zřízení nemáme zapotřebí v tak velké míře rozšiřovat služby, jako je tomu v kapitalismu. V obchodech by neměli být zaměstnáváni jen zdraví lidé, ale i lidé, pobírající důchod. Nebylo by špatné, kdyby takoví lidé pracovali třeba jako vedoucí stánků nebo v donášce zboží.

Je třeba vhodně stanovit i počet studentů a učitelů. Bude třeba dosáhnout toho, aby počet studujících při zaměstnání byl vyšší než počet studujících v denním studiu. Dále bude třeba snížit počet učitelů a zapojit vědce a techniky jako externí lektory na vysoké školy. Přednášení na vysokých školách pomůže vědcům zvyšovat i jejich kvalifikaci. Zapojením vědců a techniků jako lektorů na vysoké školy musíme snížit počet interních učitelů, z nichž část musíme převést do výroby.

Techniky, kteří jsou na ministerstvech a v dalších správních institucích, a část učitelů budeme musit vyslat na výrobní pracoviště a zorganizovat v závodech technické skupiny tak, aby byla podnícena jak jejich výzkumná činnost, tak jejich příspěvní k technické revoluci tím, že budou poskytovat technickou pomoc dělníkům přímo u strojů.

V tomto smyslu je třeba lidi, zabývající se studiem techniky v továrnách, a lidi řídící výrobu považovat nikoli za nevýrobní pracovní síly, ale za výrobní pracovní síly.

Nebudeme si moci ponechat ani příliš mnoho umělců a sportovců. Nepotřebujeme příliš velký počet profesionálních umělců a sportovců. Tělesnou výchovu a umění je třeba rozvíjet v masovém měřítku. Tělesné výchově se mají z důvodů pracovních i branných stále věnovat všichni pracující. I umění může

vychovávat pracující v duchu komunistické ideologie jen tehdy, stane-li se uměním masovým, a jen tehdy může přispívat k obohacení života a práce pracujících.

Jistá část profesionálních sportovců a umělců vychází ze školy, a proto není zapotřebí profesionály vychovávat v k tomu zvlášť zřízených ústavech. Jak je vám, soudruzi, známo, nevyšli všichni vynikající sportovci z vysoké školy pro tělesnou výchovu ani z profesionálních organizací. Stejně je tomu i s vynikajícími herci. Mezi nimi je jen hrstka lidí, kterým se dostalo zvláštního profesionálního školení. Proto bude třeba upravit i nadbytečný počet členů profesionálních uměleckých institucí.

Pro dokonalejší rozmístování pracovních sil je třeba nadále věnovat pozornost řešení otázky pracovních sil na vesnici. Když srovnáme situaci ve městech a na vesnici, vidíme, že na vesnici je dosud o něco větší nedostatek pracovních sil. Avšak kromě zpětného umístění demobilizovaných vojáků, pocházejících z venkova, opět na venkov, což je opatření, směřující ke stabilizaci pracovních sil na vesnici, bude v příštím roce pro nás obtížné dodat na vesnici další pracovní síly. Proto musíme zajistit, aby se na vesnici s pracovními silami dobře hospodařilo, aby se pracovní síly správně organizovaly a aby jich bylo racionálně využíváno.

V zájmu řešení napjaté bilance pracovních sil bude vedle značného snížení stavu pracovních sil v nevýrobních sektorech a jejich převedení do výrobních odvětví třeba více využívat síly žen. Význam začleňování žen do společenské práce nespočívá jen v racionálnějšímu využívání volné pracovní síly. Účelem zařazování žen do pracovního procesu je i jejich úplné osvobození z veškeré závislosti a zajištění jejich skutečně rovnoprávného postavení ve společnosti. Zařazování žen do budování socialismu proto nesmíme považovat prostě za administrativně provozní opatření, ale za jeden z důležitých politických úkolů.

Ženám je třeba v nejvyšší možné míře umožnit přístup ke vzdělání a zajistit jim všem možnost vykročit do společnosti a pracovat spolu s muži. Když říkáme, že je třeba začlenit ženy do pracovního procesu, nutno pamatovat na to, aby byly zařazovány na práci, odpovídající jejich fyzickým dispozicím. Je třeba rázně

skoncovat s takovými nesprávnými případy, kdy muži jsou zařazováni na lehkou práci, zatímco ženy na namáhavou. Muže, kteří dnes dělají lehkou práci, je třeba převést na těžší, a na jejich místa zařadit ženy.

Dále je třeba zkrátit pracovní dobu ženám, které pečují o větší počet dětí. Tím vzniká otázka, jakým způsobem jim stanovit odměnu za práci, domnívám se však, že tuto otázku nelze řešit podle jednoho receptu. Ženám z rodin s vyššími příjmy, kde pracuje manžel i další členové rodiny, bude se musit vyplácet mzda podle skutečně odpracovaných hodin. Avšak ženám, které nemají manžela a samy vychovávají větší počet dětí, bude třeba zajistit stejný příjem, jako kdyby pracovaly osm hodin, i když mají třeba jen šestihodinovou pracovní dobu, a to tak, že jim bude vyplácen příspěvek ke mzdě za šestihodinovou práci. Jen tak vytvoříme podmínky pro to, aby se ženy mohly zapojit do společenské práce. Nebude ovšem možno připustit, aby lidí takto mimořádně zvýhodněných bylo příliš mnoho. Mohli bychom se dočkat toho, že by bylo příliš mnoho lidí, kteří by se přižívovali bez práce. V souvislosti s tím je proto nutné rozpracovat odpovídající pracovní zákony a mzdové tarify, abychom se vyhnuli nežádoucím úchytkám.

Vedle řešení otázky ženské pracovní síly bude třeba uvažovat o vhodném rozmístění starších a invalidních občanů, aby se mohli podílet na budování socialismu. Dnes máme značný počet lidí starých a lidí pobírajících sociální důchody. Jestliže je ne necháme prostě v nečinnosti a najdeme jim vhodnou práci, pak to státu značně pomůže. Staří lidé, kteří po dlouhou dobu pracovali v továrně, by mohli mladším dělníkům předávat své technické a výrobní zkušenosti, ostatní lidé by mohli být zaměstnáni v obchodě a službách. Nelze všechny staré lidi a invalidy bez rozdílu prostě odsoudit jen k životu ze sociálního pojištění.

Při zdokonalování hospodářsko-administrativní práce věnujeme tedy hlavní pozornost racionálnímu rozmístování pracovních sil a zároveň budeme musit správně provést prověrku Pracovních norem a u techniků prověrku technické kvalifikace.

4. Budme dobrými hospodáři ve své zemi

V naší společnosti jsou všichni pracující opravdovými pány hospodářství naší země. Jestliže pracující budou k hospodaření ve státě přistupovat jako hospodáři, s náležitou péčí, pak budou moci naši zemi učinit bohatou a silnou a zajistit si vzestup své životní úrovně, jestliže naopak budou k hospodaření ve státě přistupovat ledabyly, jakoby šlo o něčí cizí záležitost, nebudou moci ani učinit zemi bohatou a silnou, ani si zajistit slušný život.

Zatím se však na každém kroku setkáváme s ledabylým hospodařením. V řadě institucí, továren, podniků a vesnic si státního majetku a společného majetku neváží, společné hospodaření odbývají, nové lesy řádně nevysazují, cesty, vodní toky a půdu neupravují, své obce, svá pracoviště a školy řádně neudržují.

K šetrnému hospodáření není zapotřebí ani mnoha pracovních sil ani velkých investic. Stačí k tomu být pečlivý, pilný a mít dobrou organizaci. Někdo má doma nepořádek a není to tím, že by měl doma málo schopných rukou, jiný si doma udržuje pečlivý pořádek a zase to není tím, že by měl doma rukou nadbytek. Vše závisí na životních návycích a na pečlivosti. S hospodařením ve státě tomu není jinak. Zda se ve státě hospodáří řádně nebo ne, závisí na ideologickém stanovisku a přístupu k práci u vedoucích pracovníků.

Budeme musit posílit výchovnou práci tak, aby byl veden rozhodný boj proti zaostalému smýšlení a starým návykům, které jsou zdrojem netečnosti k hospodaření ve státě, nedostatku úcty a vážnosti k státnímu a společnému majetku, a za to, aby se všem pracujícím stal vlastním odpovědný poměr k hospodaření ve státě, poměr skutečných hospodářů.

Musíme neúnavně vychovávat pracující k tomu, aby si společného majetku vážili více než osobního vlastnictví a aby energicky bojovali proti všem případům poškozování tohoto majetku, k tomu, aby chránili a dobře spravovali veškerá výrobní i kulturní a zdravotnická zařízení, aby si vážili našich hor a řek, aby šetřili a měli v lásce každíčký strom, každíčké stéblo trávy.

Všichni pracující musí věnovat velkou pozornost rozvoji společného hospodaření a my musíme dosáhnout toho, aby veškeré bohatství naší země řádně udržovali, šetrně s ním hospodařili, aktivně vyhledávali a využívali všechny rezervy, aby s menším vynaložením pracovních sil a materiálu lépe a více vyráběli.

Dále bude třeba udržovat naše ulice a obce, naše pracoviště a školy a stejně i rodinné příbytky neustále v čistotě a v souladu s požadavky kulturního života. Požadavek, abychom si pěkně udržovali a zařizovali naše ulice a obce, naše pracoviště a příbytky, neznamená, že si máme stavět paláce a zařizovat je přepychovým nábytkem. Stačí, abychom čistotně a pečlivě zacházeli s tím, co máme. Mnozí pracující si dnes zvykli spoléhat se ve všem na stát, čekat, až jim stát postaví pěkné byty, a sami si zeď neomítnou, i kdyby jim padala na hlavu, střechu si nepokryjí, okna si nevylepí novým papírem. Budeme musit bojovat s takovým nesprávným smýšlením a zaostalými životními návyky. I oděv si všichni musí udržovat čistý a upravený.

Musíme pečlivě společně hospodařit, kulturně si zařídit náš společenský i osobní život a zároveň aktivně vyhledávat práci, která bude přispívat k obohacení a posílení naší země a zvýšení životní úrovně lidu. Stačí, aby se naši pracovníci a pracující jen trochu zamyslili, a vždycky si najdou práci, která přispěje k dalšímu zlepšení našeho života. Když si na zeleninových polích zavedeme mechanický postřik vodou, budeme mít zeleniny, co srdce ráčí, když budeme vysazovat dosti olejnatých rostlin a zařídíme si plantáže těchto plodin, budeme mít dosti jedlých olejů, když si založíme dosti ovocných sadů a budeme o ně řádně pečovat, budeme mít dostatek ovoce po celý rok.

Této otázce musí všechny stranické organizace, počínaje provinčními výbory strany, věnovat větší pozornost, musí neúnavně vychovávat všechny pracující, aby si navykli řádně hospodařit, a musí v tomto smyslu zároveň rozvíjet konkrétní organizační práci. Na této činnosti bude třeba též zainteresovat svaz žen, odbory a Svaz socialistické pracující mládeže a zapojit do ní široké masy.